

Zootechnik pro chov prasat (kód: 41-072-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Zootechnik
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Charakteristika chovu prasat v ČR	4
Evidence a označování prasat	4
Posuzování mikroklimatu a technologie ustájení v objektech pro prasata	4
Zajišťování správného zacházení s prasaty	4
Organizace krmení a napájení prasat	4
Péče o zdraví prasat	4
Zajišťování reprodukce v chovu prasat	4
Péče o narozená selata a o jejich správný růst	3
Obsluha mechanizačních prostředků v chovech prasat	3
Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 14.10.2015 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Charakteristika chovu prasat v ČR

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat současnou situaci v chovu prasat, uvést produkci vepřového masa a jeho spotřebu na obyvatele v ČR	Písemné a ústní ověření
b) Charakterizovat užitkové vlastnosti prasat	Ústní ověření
c) Vysvětlit zásady zpeněžování jatečných prasat a klasifikaci jatečně upravených těl prasat dle tříd zmasilosti a stupňů protučnělosti	Ústní ověření
d) Uvést provozně-ekonomické ukazatele chovu prasat	Písemné a ústní ověření
e) Rozpoznat na předložených fotografiích nebo v zemědělském podniku plemena prasat a charakterizovat je	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Evidence a označování prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést záznamy patřící do prvotní evidence v chovu prasat, popsat hlášení změn do ústřední evidence hospodářských zvířat a stájový registr	Ústní ověření
b) Předvést možnosti softwarové aplikace - portál farmáře	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Charakterizovat způsoby označování prasat, připravit potřebné pomůcky týkající se evidence a označování a označování předvést	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Specifikovat povinnosti chovatele prasat týkající se označování, lhůt, dovozu a vývozu prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování mikroklimatu a technologie ustájení v objektech pro prasata

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést příslušná měření a posoudit mikroklima v zadaném objektu, navrhnout opatření pro zlepšení zoohygienických podmínek	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat systémy ustájení jednotlivých kategorií prasat a jejich specifika	Písemné a ústní ověření
c) Popsat provádění čištění a dezinfekci stájí	Ústní ověření
d) Popsat výhody a nevýhody stelivového a bezstelivového ustájení	Ústní ověření
e) Posoudit technologii ustájení dle pohody chovu (osvětlení, větrání, prašnost, hluk)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Charakterizovat produkci tuhých a tekutých výkalů a statkových hnojiv, nakládání s nimi, kapacity jímek a hnojišť v souladu s platnou legislativou	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování správného zacházení s prasaty

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Demonstrovat správný přístup k jednotlivým kategoriím prasat	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat zásady bezpečnosti při práci se zvířaty a vysvětlit nutnost jejich dodržování	Ústní ověření
c) Charakterizovat etologii prasat	Ústní ověření
d) Objasnit vybraná ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání a charakterizovat základní aspekty tohoto zákona z pohledu týrání zvířat a regulace bolestivých zákroků v chovu prasat	Ústní ověření
e) Objasnit vybraná ustanovení vyhlášky o minimálních standardech na ochranu hospodářských zvířat a specifikovat požadavky na ochranu prasat	Ústní ověření
f) Popsat požadavky na organizaci práce a pracovních postupů při chovu prasat v souladu s nařízením vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizace krmení a napájení prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit techniku krmení, vyjmenovat kategorie krmiv	Ústní ověření
b) Rozpoznat přidělené vzorky krmiv (správně určit minimálně 15 vzorků z 20 předložených), sensoricky posoudit jejich kvalitu a vhodnost pro zkrmování	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést druhy krmiv a jejich použití pro jednotlivé kategorie prasat	Písemné a ústní ověření
d) Charakterizovat způsoby krmení prasat s ohledem na jednotlivé kategorie	Ústní ověření
e) Popsat stroje a zařízení pro krmení a napájení v dané stáji	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat stanovení krmných dávek pro jednotlivé kategorie prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o zdraví prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat péči o zdraví prasat a uvést preventivní opatření, popsat prevenci proti zavlečení chorob	Ústní ověření
b) Rozpoznat příznaky onemocnění a změny v chování nemocného zvířete, navrhnout příslušná zooveterinární opatření	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit hodnoty triasu zadaného zvířete a zjištěné údaje vyhodnotit	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat zásady poskytnutí první pomoci při zranění zvířete	Ústní ověření
e) Vyjmenovat a charakterizovat běžné nemoci prasat, navrhnout a demonstrovat postup při výskytu zadaného zdravotního problému v chovu	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat příslušná ustanovení veterinárního zákona a navazujících vyhlášek, které definují povinnosti chovatele v oblasti veterinární péče a ochrany zdraví	Ústní ověření
g) Popsat praktická zootechnická opatření k eliminaci výskytu vybraných zdravotních poruch typických pro jednotlivé kategorie prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování reprodukce v chovu prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat techniku plemenitby u prasat	Ústní ověření
b) Vyhledat prasnici v říji, popsat projevy říje	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést fixaci plemence při inseminaci, připravit pomůcky k inseminaci	Praktické předvedení
d) Uvést specifika péče o březí prasnice	Ústní ověření
e) Popsat příznaky blížícího se porodu	Ústní ověření
f) Charakterizovat průběh jednotlivých fází porodu	Písemné a ústní ověření
g) Předvést péči o prasnici a selata bezprostředně po porodu	Praktické předvedení
h) Popsat fyziologii reprodukčního cyklu u prasníc	Ústní ověření
i) Stanovit kritéria pro výběr plemeníka	Ústní ověření
j) Popsat jednotlivé stupně šlechtění - šlechtitelský, rozmnožovací a užitkový	Ústní ověření
k) Vysvětlit řízenou reprodukci v chovu prasat a diagnostiku březosti	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o narozená selata a o jejich správný růst

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat odlišnosti ve stupni vývoje narozených selat ve srovnání s telaty	Písemné ověření
b) Předvést péči o selata po narození a jejich označení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat označování selat a krmení prasnice a selat po porodu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha mechanizačních prostředků v chovech prasat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zařízení nejčastěji používaná pro míchání krmiv	Písemné a ústní ověření
b) Vyjmenovat zásady BOZP při práci s mechanizačními prostředky	Ústní ověření
c) Popsat a předvést činnost zařízení pro odstraňování tuhých a tekutých výkalů z objektu pro chov prasat	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat řešení vzduchotechniky v objektu pro chov prasat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a vysvětlit hlavní druhy dokumentů používaných v pracovně-právní oblasti	Ústní ověření
b) Popsat zpracování prvotních dokladů pro mzdové účetnictví podniku	Písemné a ústní ověření
c) Navrhnout systém motivačního odměňování podřízených pracovníků v konkrétních podmínkách	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout plán odborných školení a kvalifikačních zkoušek podřízených pracovníků	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Prokázat znalost základních právních předpisů týkajících se BOZP a požární ochrany, dodržovat je a kontrolovat jejich dodržování u podřízených pracovníků	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Uvést základní povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	Ústní ověření
g) Popsat první pomoc při způsobení úrazu nebo ohrožení zdraví	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Pro ověření znalostí a dovedností uchazeče budou kompetence ověřovány nejen ve zkušební místnosti, ale také přímo v zemědělském podniku zaměřeném na chov prasat. Při vstupu do chovu musí uchazeč splňovat požadavky veterinárních předpisů.

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování zásad správné zemědělské praxe. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Při práci je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování požadavků pohody chovu prasat. Je vhodné zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více kompetencí.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vysokoškolské bakalářské nebo magisterské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let provozní praxe v oblasti živočišné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Vysokoškolské bakalářské nebo magisterské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let praxe ve výzkumném ústavu v oblasti živočišné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské bakalářské nebo magisterské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let praxe ve funkci vysokoškolského učitele živočišné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské bakalářské nebo magisterské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let praxe ve funkci středoškolského učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování v oblasti chovu zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- místnost pro vykonání písemné části zkoušky vybavená počítačem s připojením na internet
- zemědělský subjekt s chovem prasat (prasnice, selata, prasata ve výkrmu) vybavený moderními technologiemi
- fotografie plemen prasat
- pomůcky pro označování prasat, fixaci, inseminaci
- vzorky krmiv

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Mendelova univerzita v Brně

Společnost mladých agrárníků

VYKO, spol. s r. o., Velké Koloděje

Soukromě hospodařící zemědělec - Eduard Kadrnka